

Posudek vedoucí disertační práce

Mgr. Zuzana Marie Kostířová absolvovala celé studium doktorského programu iberoamerikanistika podle studijního plánu. Zkoušky skládala v předepsaných termínech a všichni examinační oceňovali její neutuchající zájem o problematiku, její erudici, zvládnutí klasické i nejnovější literatury k tématu, ale zejména její schopnost zpochybňovat autority a kriticky pohlížet na notoricky opakované teorie a své stanovisko obhájit.

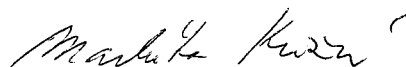
Zuzana Kostířová získala – plným právem – stipendium mexické vlády, které jí v letech 2008/2009 umožnilo absolvovat desetiměsíční studijní pobyt v Mexiku (v kampusu UNAM v Méridě), což bylo samozřejmě z hlediska tématu disertace velmi přínosné. Zároveň získala možnost účastnit se některých specializovaných odborných setkání, jako byla Xith European Maya Conference v Malmö (prosinec 2006) nebo VIth Palenque Round Table, Palenque, Mexiko (listopad 2008). Zároveň se aktivně podílela na práci Střediska iberoamerických studií, kde během diplomatských a doktorandských seminářů prezentovala vlastní výzkumy a aktivně se zapojovala do diskusí nad projekty svých kolegů. Publikovala několik odborných i popularizačních textů na téma mezoamerické historie a kultury.

Za téma své disertační práce *Arte y ritual en Chichén Itzá: Los dioses y los hombres* si Zuzana Kostířová vybrala fenomén, který patří v rozsáhlém a rozmanitém oboru mezoamerické archeologie a (pre)historie k vůbec nejstudovanějším. Dokázala se s ním ale vyrovnat zodpovědně a přitom originálně. Zaměřila se na Chichén Itzá, nejvýznamnější z měst rané fáze tzv. „poklasického“ období mayské kultury. Fyzické kontury tohoto města – archeology průběžně odhalované a zpřesňované – Kostířové posloužily jako „scéna“, na níž vystupují dvě skupiny aktérů, mayské elity a mayská božstva. Ke klíčovému tématu práce patří názor, že v mayském prostředí neexistovala „kněžská vrstva“ jako oddělená a hierarchizovaná profesní skupina; a také že náboženství a politika, oblasti zdánlivě „posvátné“ a „profánní“, byly velmi úzce propojené, takže tyto koncepty je velmi ošidné vůbec na mayské prostředí aplikovat. Podobně vykreslila obraz mayských božstev jako neoddělitelných součástí mayské každodennosti a poukázala na velmi nejistou hranici mezi božstvy a mrtvými předky – zástupci obou skupin byli soustavně přítomni ve svých lokálních kontextech, spoluurčovali jejich identitu a zajišťovali prospěch jejich obyvatel. Pro své závěry hledala oporu v širokém spektru pramenů. Interdisciplinarita je rozhodně jedním z největších přínosů této práce. Kombinace poznatků získaných archeologií, ikonografií, srovnávací religionistikou není pohodlným eklekticismem, ale prostředkem k cílenému získávání informací – různými postupy – v rámci pevně vymezeného teoretického rámce. Toto je zvláště důležité v situaci,

kdy světová mayistika spěje naopak k výraznému tematickému a metodologickému partikularismu.

Disertační práce Zuzany Kostičové tedy splnila požadavky na samostatnou, na vlastním výzkumu založenou studii, která přinesla obsáhlé a pro další bádání využitelné výsledky. Není jen kvantitativním rozšířením stávající bibliografie, ale užitečným příspěvkem v nekončící diskusi na téma mayské prehistorie.

Odevzdáním disertační práce splnila Mgr. Zuzana Marie Kostičová všechny povinnosti studenta doktorského programu v míře, která zcela odpovídá příslušnému zákonu a všem předpisům o této formě studia.

Praha, 5. dubna 2009

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK